

Ongewervelden.flits

5 februari 2010

- [Libellenmeersen](#)
- [Nieuws van Sleedoorn- en Iepenpage](#)
- [Mieren colloquium](#)
- [Spinnen nieuws](#)
- [Foto's van sluipwesp in actie](#)
- [De Nederlandse prachtkevers](#)
- [Vorming rond ongewervelden](#)

Libellenmeersen

Het natuurgebied **de Wellemeersen** staat bij de natuurliefhebber uit de Denderstreek al lang bekend als een gebied dat rijk is aan libellen en waterjuffers. In 1971 wijdde prof. Henri Dumont, zelf afkomstig uit Denderleeuw, er een wetenschappelijke publicatie aan. Het resultaat van zijn onderzoek over een periode van 13 jaar was verbluffend en bezorgde het gebied zijn faam. Een groepje lokale enthousiastelingen vatten in 1995, na spectaculaire libellenwaarnemingen in het reservaat Honegem, het idee op om na te gaan wat er nog restte van die oude glorie. In het voorjaar van 1996 werd de eerste waarneming opgetekend en twaalf jaar later waren er 1840 records opgeslagen in een kleine databank. Onderaan [op deze pagina met rapporten](#) kan je het uitgebreide en mooi geïllustreerde verslag downloaden.

Nieuws van Sleedoorn- en Iepenpage

Hoewel de projecten nog volop aan de gang zijn, toch even kort berichten over de stand van zaken van de Provinciale projecten rond Sleedoornpage en Iepenpage in Vlaams-Brabant. De aanwezigheid van **Sleedoornpage** werd in veruit het grootste deel van de historische hokken herbevestigd. Sinds het begin van het project werd het voorkomen van de soort in 39 nieuwe UTM5 en in 197 nieuwe UTM1-hokken vastgesteld. Uit het onderzoek blijkt echter dat er grote verschillen in dichtheid zijn. Het uiterste NW en het OZO van Vlaams-Brabant vallen buiten de verspreiding. De grenzen zullen in de laatste fase van het project nauwkeuriger onderzocht worden.

Ondanks de beperkte schaal van het **Iepenpageproject** kon de aanwezigheid van de soort op verschillende nieuwe plaatsen worden vastgesteld. Iepenpage was in Vlaanderen slechts gekend uit 26 UTM5-hokken (bron: Vlinderdatabank), waarvan amper 7 waarnemingen van na 2000 dateerden. In 2009 werd de soort reeds in 8 nieuwe UTM5-hokken en 24 nieuwe UTM1-hokken ontdekt en werd ze in een deel van de historische hokken herbevestigd. Dat de soort tijdens één vliegseizoen werd waargenomen in 13 UTM5-hokken is alvast goed nieuws. Voor het eerst in Vlaanderen werden zelfs eitjes gevonden van deze slecht onderzochte soort. [Kijk hier voor foto's](#).

Je kan nog altijd deelnemen aan het onderzoek naar deze twee kleine pages. Kijk op de [website van de Vlinderwerkgroep](#) of contacteer [Ilf Jacobs](#). Wie graag op de hoogte wil blijven kan zich [abonneren](#) op de Vlinder.flits.

Mieren colloquium

Op **7 maart 2010** organiseren Polyergus, FourmisWalBru en de KBVE het derde Belgische myrmecologisch colloquium. Dit zal doorgaan in het groot auditorium en op de Afdeling Entomologie van het KBIN, Vautierstraat 29, B-1000 Brussel. Op het programma staan o.a. De rode bosmier - stratennet en jachtgebied, mieren op de Mont Ventoux, areaaluitbreiding van de soort *Lasius emarginatus* in Vlaanderen, een up-date van het atlasproject 2010 en mieren van de Galápagos-eilanden. Voor meer informatie en om in te schrijven kan je terecht op www.srbe-kbve.be en bij [Wouter Dekoninck](#).

Spinnen nieuws

De Kruisspin werd verkozen tot 'Europese spin van het jaar'. Je moet niet zeldzaam zijn om aandacht te verdienen! [Hier lees je er meer over](#).

De spinnenvereniging ARABEL heeft haar website volledig vernieuwd. Op www.arabel.ugent.be kan je terecht voor onder meer een uitgebreide fotogalerij, up-to-date soortenlijsten van Belgische spinnen en hooiwagens, het laatste nieuws over spinnen en verwanten en leuke en nuttige links naar identificatiesleutels en verspreidings- kaarten.

Recent verscheen een heruitgave van het standaardwerk [The Spiders of Great Britain and Ireland](#) van Michael Roberts. Helaas niet van de nederlandstalige vertaling, maar wel het vermelden waard, want veel mensen zijn al lang op zoek naar dit boek. Het werk werd deze keer uitgegeven in twee delen, die naast prachtige grote kleurplaten ook zwart/wit tekeningen bevatten van de genitaliën van de besproken spinnensoorten. Deze zijn nodig voor het determineren van zo goed als alle spinnen.

Foto's van sluipwesp in actie

Op 25 oktober jl. maakten Paul en Marianne Wouters tijdens een wandeling in De Galbergen te Mol mooie foto's van een sluipwesp, *Torymus spec.* Het vrouwtje was eitjes aan het leggen in een galappel op een Zomereik. De vrouwtjes van deze bronskleurige parasitaire wespen hebben een lange legboor of ovipositor. De mannetjes hebben geen legboor. De kleur van deze wespen varieert van zwart, blauwzwart naar groen en is meestal glimmend metaalkleurig, vandaar dat ze bronswespen worden genoemd. De grootte schommelt rond 5 mm. Overal waar eikengallen voorkomen kan men ze aantreffen. Sommige soorten van dit geslacht zijn actief in het voorjaar, andere in het najaar. De volwassen wespen voeden zich met nectar. Het vrouwtje gebruikt haar lange ovipositor om eitjes te leggen in een galwesplarve waarop dan de eigen larven parasiteren. Bekijk de reeks foto's hier op waarnemingen.be.

De Nederlandse prachtkevers

In de reeks Entomologische tabellen van de Nederlandse Entomologische Vereniging verscheen zopas een nieuw deeltje. Na de steenvliegen, boktorren en hooiwagens zijn deze keer de prachtkevers aan de beurt. Prachtkevers zijn warmteminnende soorten en komen in ons land niet veelvuldig voor. In totaal slechts 28 soorten in Nederland, in Europa zijn er ca. 560 geteld en in de hele wereld vijftienduizend. Bovendien zijn de soorten die bij ons voorkomen vrij klein (2 tot 20 mm) en niet erg opvallend gekleurd. Bovendien zijn ze meestal maar gedurende een korte periode

in de zomer te zien, vertonen ze zich pas als de zon schijnt en vliegen ze gauw weg bij verstoring. In het boekje vind je mooie foto's van alle soorten, overzichtelijke soortbeschrijvingen, informatie over waardplanten, vliegtijden en verspreidingskaarten. Je kan het boekje bestellen bij winkel@natuurpunt.be.

Vorming rond ongewervelden

Heel wat Natuurpunt afdelingen organiseren cursussen over ongewervelden, vaak in samenwerking met Natuurpunt Educatie, en zowel voor beginners als gevorderden. Op de startpagina over Natuurpunt over ongewervelden (Biodiversiteit - [Ongewervelden](#)) vind je een link naar een [overzicht van de cursussen](#). Enkele voorbeelden:

- Cursus libellen op 18/5, 25/5, 6/6 en 19/6/2010 in Lanaken
- Cursus nachtvlinders op 20/5 en 27/5/2010 in Neerpelt
- Cursus Bijen, Mieren en Wespen 12/4, 17/5 en 14/6/2010 in Brugge
- Cursus Land- en Zoetwatermollusken op 26/4, 3/5 en 29/5/2010 in Lier

Wil je deze nieuwsbrief niet meer ontvangen ? Klik dan [hier](#).

Heb je opmerkingen of vragen? Mail dan naar ongewervelden@natuurpunt.be.